

NIEUWSBRIEF nr. 23 – maart 2011

VERENIGING VOOR AGRARISCH NATUURBEHEER DE AMSTEL

Voorwoord

Goed weidevogelbeheer kost geld

Als de overheid weidevogelgebieden in stand wil houden, dan moet daar ook geld voor zijn. Op dit moment is dat moeilijk. Daarom moet het geld dat er is zo goed mogelijk besteed worden en alleen in die gebieden waar op dit moment weidevogels aanwezig zijn.

Ik prijs me gelukkig dat in bijna alle gebieden van onze ANV de weidevogels dankzij de inspanning van boeren en vrijwilligers behouden blijven. Zeker in een tijd waarin we op iedere euro moeten letten, heeft het geen zin om geld te steken in experimenten om een gebied te creëren om vogels naartoe te proberen te halen. Misschien moeten we de huidige weidevogelgebieden zelfs nog een keer tegen het licht houden om zo goed mogelijk met het beschikbare geld om te gaan.

Onze boeren moeten voor hun inspanning en het beschikbaar stellen van hun land vergoed worden en liefst daarbovenop ook een beloning ontvangen.

Dit is moeilijk in een tijd waarin we door hoge krachtvoerprijzen veel goede kwaliteit ruwvoer voor ons vee moeten winnen.

Beloning aan boeren die zich maximaal inzetten, bovenop de vergoeding voor onkosten-derving, is in de toekomst misschien mogelijk via de streekrekening van het Landschap-fonds Amstelland.

Ik wil alle leden en vrijwilligers veel plezier toewensen voor een goed weidevogel-seizoen, waarin jullie inspanning beloond wordt met fantastische resultaten!

*Kees Lambalk,
voorzitter ANV De Amstel*

Inhoudsopgave	pag.
<i>Financiële afwikkeling 2009</i>	2
<i>Jaarvergadering</i>	2
<i>Resultaatbeloning 2010</i>	2
<i>Weidevogelbescherming nieuwe stijl</i>	2
<i>Reservaat Ronde Hoep</i>	3
<i>Veldlaboratorium</i>	4
<i>ILG</i>	5
<i>Verbrede landbouw</i>	5
<i>Amstellandfilm</i>	5
<i>Subsidie structuurverbeteringen</i>	6
<i>Groene Hart, Kloppend Hart</i>	6
<i>Uilen</i>	6
<i>Erfplannen</i>	7

Noteer in uw agenda:

- Maand van het Groene Hart:
19 maart tot 30 april 2011
- Amstellanddag:
5 juni 2011

Financiële afwikkeling 2009

Een aantal leden heeft, mede doordat de herinneringsbrief was blijven liggen, vorig jaar verzuimd het verzoek in te sturen om de subsidie over de periode 2003/2009 vast te stellen.

De gevolgen waren heftig: Dienst Regelingen weigerde hen de vergoeding over 2009 uit te betalen. Juridisch gezien was hier tegen niets in te brengen. De vereniging heeft daarom Gedeputeerde Staten van Noord-Holland verzocht om een oplossing te zoeken. Dit heeft geresulteerd in de toezegging dat de kwestie 'met coulance', dus niet naar de letter van de regeling, zal worden bekeken. De gedupeerde leden hebben vervolgens via de vereniging de provincie verzocht de vergoeding toch uit te betalen. We verwachten de betaling op korte termijn.

Jaarvergadering

U bent gewend dat de jaarvergadering in maart wordt gehouden.

Vanwege de verwickelingen met betrekking tot de betalingen over 2009, hebben we besloten de vergadering uit te stellen tot dit definitief is afgewikkeld. We verwachten de vergadering in april of mei te organiseren.

Resultaatbeloning 2010

Het legselbeheer heeft een belangrijke verandering doorgemaakt met de nieuwe SNL: bij het maaien moet om ieder nest 50 m² gras blijven staan.

Dit betekent dat er flink wat meer kosten worden gemaakt bij het beschermen van nesten tijdens het maaien. We hebben daarom besloten de vergoeding voor het sparen van nesten bij het maaien te verhogen tot € 125 per nest (ongeacht de vogelsoort). Ook wanneer de boer een nestbeschermer op het nest plaatst om dit bij beweiding te beschermen, zal deze vergoeding worden gegeven. Deze hogere vergoeding zal worden gefinancierd door de vergoeding voor nesten die wel worden gemarkeerd, maar die bij het maaien of beweiden al weer weg zijn, op het lage tarief van € 25 te houden (en dus niet te verhogen

voor zeldzame soorten zoals we gewend waren. Op deze manier is er ons inziens een redelijker verband tussen de betaling en de inspanning die de boer moet leveren om een nest te beschermen.

Goede registratie van deze maatregelen op de stalkaart is dus essentieel voor de controle en de uitbetaling!

Weidevogelbescherming nieuwe stijl

Weidevogelbeheer nieuwe stijl in het SNL: een zaak van boeren, terreinbeheerders én vrijwilligers.

Het beheer van weidevogels wordt met ingang van 2010 geregeld via het Subsidiestelsel Natuur- en Landschapsbeheer (SNL), als opvolger van het Programma Beheer en nog verder terug, de Relatienota. In het SNL is een belangrijke rol weggelegd voor agrarische natuurverenigingen zoals De Amstel. Daar waar relevant wordt samengewerkt met natuurorganisaties, zoals met Landschap Noord-Holland in de Ronde Hoep en de Middelpolder.

Het collectieve weidevogelbeheerplan Amstelland is voor weidevogels op een prima wijze opgesteld. Eerst is gekeken waar de weidevogels broeden. Vervolgens is een gebiedskaart met beheerwensen vanuit weidevogels opgesteld en die kaart is besproken met de boeren. Op basis van die gesprekken hebben boeren – als dat paste in hun bedrijfsvoering – beheercontracten afgesloten. Het resultaat is een collectief beheerplan dat in bijna alle polders leidt tot goede kansen voor weidevogels – mits waar nodig vossen kort worden gehouden.

We mogen trots zijn op het feit dat het collectieve weidevogelbeheerplan in Amstelland zo goed in elkaar steekt. Er zijn ook gebieden in Nederland waar te weinig naar belangen van de weidevogels is gekeken en teveel naar de wensen van boeren. Daar loopt men ernstig het risico dat het beschikbare geld niet effectief wordt ingezet. Die gebieden zorgen ervoor dat de reputatie van het agrarische natuurbeheer ook elders schade oploopt.

Het weidevogelbeheer in Amstelland is dus goed opgezet. Zo goed dat sommige vrijwilligers, maar ook boeren, zich afvragen of vrijwilligers nog wel nodig zijn. Dat zou alleen maar meer predatie door kraaien en vossen opleveren. Bovendien zou het zoeken en daarna beschermen niet meer nodig zijn, omdat er voldoende kuikenland zou zijn.

Beide stellingen kloppen echter niet:

- Ten eerste is legselpredatie in Amstelland op dit moment niet hoger dan in veel andere gebieden in de Randstad. Natuurlijk moeten we alert blijven op de aanwezigheid van een vos, maar als dat nodig is, zullen er adequate maatregelen worden getroffen.
- Ten tweede weten we dat meer dan 60% van de weidevogels in Amstelland niet broedt op land met uitgestelde maai-datum. Ongeveer 50% van de legfels van die vogels wordt beschermd tegen agrarische activiteiten. Van die legfels komt 75% met succes uit. Dus van alle legfels van weidevogels in Amstelland komt circa 25% met succes uit dankzij vrijwilligers en boeren. Dat is substantieel en mede bepalend voor het broedsucces van de hele weidevogelpopulatie in Amstelland.

Het is dus nog altijd nodig en bovendien nuttig dat nesten waar nodig worden opgezocht en beschermd tegen verlies door landbouwactiviteiten en dat de kuikens daar kuikenland weten te bereiken waar ze kunnen opgroeien. Vrijwilligers kunnen hierbij een goede rol spelen. Natuurlijk kan de één beter zoeken dan de ander. Maar samen als groep kunnen ze de meeste legfels die bescherming nodig hebben tijdig opzoeken. Dan weet u ook of er nog een *last minute* contract nodig is of niet. Mocht u legfels grotendeels zelf vinden, dan kunt u vrijwilligers op uw bedrijf ook zien als de verbinding met de samenleving die via hen weet hoe het er op een boerenbedrijf aan

toe gaat. Dat is in Amstelland pure PR voor de landbouw die in deze omgeving vol bedreigende ontwikkelingen meer dan wenselijk is.

Aad van Paassen, coördinator werkgroep weidevogelbescherming IVN afdeling Amstelveen/adviseur ANV De Amstel/lid ecologische commissie van ANV De Amstel.

Reservaat Ronde Hoep

Enkele veranderingen met het reservaat.

- Bij wijze van proef is deze winter de waterkering niet op 1 november, maar op 1 januari omhoog gesteld om het water vast te houden. Dit onder andere om minder schade aan land en slootkanten te veroorzaken.
- Vorig jaar liepen er op 15 juni nog vrij veel vogels met jongen in het reservaat. Een aantal boeren is toen benaderd om het gras nog wat langer te laten staan. In totaal is er 43 ha later gemaaid, met een vergoeding van € 150 per hectare. Verder is er op 11 ha ruige mest in het voorjaar uitgereden (wat overigens zeer effectief werkt voor de weidevogels), met een vergoeding van € 150 per hectare. 30 hectare is later in het seizoen met ruige mest bedekt. Dan geldt er een vergoeding van € 120 per hectare.
- Voor het komende seizoen staan de maaidata niet meer vast. In de gebruikersovereenkomst wordt een voorbehoud gemaakt: indien er geen vogels met een nest of met jongen zijn, dan kan de maai-datum aangehouden worden. Zijn er wel vogels met een nest of met jongen, dan wordt het op tijd gemeld door veldmedewerker – of en welke vergoeding kan worden gegeven, zal worden uitgezocht.

- Op de natte percelen wordt de maai-datum verschoven naar 1 juli en wordt een hogere vergoeding betaald.
- De hoogte van de vergoedingen is op dit moment nog niet vast te stellen. Landschap Noord-Holland onderhandelt over de subsidie met de Provincie.

Veldlaboratorium

Weidevogelbeheer vergt telkens weer creativiteit. Bescherming van nesten bij werkzaamheden op het land was een eerste stap in de vorige eeuw, maar bleek onvoldoende. In een polder die begin mei wordt gemaaid, hebben grutto's geen toekomst. Later maaien dus!

Maar vaak heeft modernisering van de landbouw zulke veranderingen veroorzaakt, dat afspraken over laat maaien niet zo effectief zijn als het laat maaien omdat het moest. Het gras is vroeg in het jaar hoog en dicht. Kuikens hebben er dan weinig aan. Ideaal kuikenland is vochtig, kruidenrijk en heeft afwisseling. Zo groeien we in de weidevogelbescherming naar een derde fase: structureel ingrijpen om kwalitatief goed kuikenland te maken.

Om te experimenteren met verdergaande maatregelen, hebben we in 2010 het project *Veldlab Bovenkerkerpolder* uitgevoerd. Een belangrijk middel om grasgroei af te remmen, naast minder bemesten, is verhoging van de waterstand. In de Bovenkerkerpolder is in een laag deel van de polder een lager peil ingesteld. In overleg met de gebruikers is de waterstand hier in april en mei 20 cm hoger gezet, wat een aanmerkelijke

verbetering was voor de kuikens. Ook werd 700 meter sloot afgesloten van het peilvak en door een tijdelijke verbinding met het naastgelegen peilvak zo opgezet dat het water over de kanten liep. De vogels reageerden sterk: eind mei liepen aan beide zijden van de sloot meerdere gruttogezinnen.

Een welkom neveneffect van een hoge waterstand in percelen met contracten voor maaien in juni is verbetering van de kwaliteit van het geogste gras voor de koeien. Zonder een hoge waterstand is de voedingswaarde van het gras in juni over zijn top. Door de waterstand in de rest van het jaar weer te verlagen, blijven de voordelen van een lage waterstand grotendeels behouden.

Een ander experiment was de omzetting van maïs- in grasland in een vogelrijk deel van de polder. Omdat het land na vele jaren maïs- teelt uitgeput is en de waterstand hoog is, lijkt dit een veelbelovende plek voor kruidenrijk, vochtig grasland voor grutto's. De gebruiker heeft de percelen tot in juli braak laten liggen. Kieviten, scholeksters en grutto's, gele kwikstaarten en een kolonie kneutjes gingen op de braakliggende percelen broeden. In de zomer werd een grasmengsel ingezaaid dat geschikt is voor extensiever gebruik van het land (BG11). De verschillende soorten gras leiden tot een rijke structuur met ruimte voor kruiden. Er werden niet dadelijk kruiden ingezaaid, vanwege een mogelijke plaag van vogelmuur, waarbij kostbaar zaaigoed bij bestrijding van de muur verloren zou gaan. In voorjaar 2011 zaaien we hier een mengsel van inlandse kruiden in.

Daarmee gaat een nieuwe fase voor het weidevogelbeheer in: structurele maatregelen voor kwalitatief goed kruidenrijk weidevogelgrasland.

Effectieve en duurzame bescherming van weidevogels ligt binnen ons bereik als we een gebiedsgerichte aanpak, waarin het gebruik dat de grutto's van het land maken de maaicontracten bepaalt, combineren met structurele ingrepen die de effectiviteit van het uitgesteld maaien sterk verhogen.

ILG in verweer tegen bezuinigingen

De ILG-commissie is behoorlijk in het offensief gegaan tegen de bezuinigingen die het Rijk heeft opgelegd aan de provincies.

De commissie is van mening dat er een contract bestaat tussen het Rijk en de provincies, en dat dat niet van één kant zomaar opgezegd kan worden. De partijen onderhandelen nog hoe het verder zal gaan. Gelukkig heeft de provincie Noord-Holland besloten dat de subsidies waar bijna geen rijks gelden bij verstrekt worden grotendeels doorgaan. Zo blijven in ieder geval de beheersvergoedingen doorgaan. Dat is voor agrarisch natuurbeheer heel erg belangrijk.

Verder heeft de ILG-commissie twee bijeenkomsten belegd voor gemeentebestuurders en andere partijen die actief zijn in het buitengebied om de doelstelling van de ILG-commissie nog eens kenbaar te maken voor bestuurders. De bijeenkomst voor Amstelland was in Ouderkerk a/d Amstel in gebouw Amstelstroom. Vooral uit Ouderkerk was er een behoorlijke opkomst.

Verbrede landbouw

Ingezonden brief van Maïke van der Maat over haar activiteiten en de toekomst van verbrede landbouw in Amstelland.

Beste mensen,
Zoals jullie wellicht al hebben vernomen, wordt er momenteel bij de provincie Noord-Holland behoorlijk bezuinigd. Dit werkt door in diverse subsidieregelingen, zoals ook het ILG (Investeringsbudget Landelijk Gebied). Veel subsidieregelingen zijn per november 2010 stopgezet, waaronder de subsidiemogelijkheden voor verbrede landbouw.

Deze bezuinigingen hebben ook als gevolg dat mijn opdracht voor 'gebiedscoördinatie verbrede landbouw' in Amstelland niet is verlengd. Misschien dat er op langere termijn weer budget beschikbaar komt, maar voorlopig is hier nog geen zicht op. Helaas ... Ik zal de functie van gebiedscoördinator dus niet langer vervullen.

Wat heeft dat voor gevolgen voor jullie? Uiteraard kunnen jullie met vragen gewoon bij mij terecht. En als ik interessant nieuws heb, dan stuur ik dat nog steeds naar jullie door. Ik kan echter niet meer kosteloos bedrijfsplannen ontwikkelen of vergunningaanvragen voor jullie verzorgen. Indien bij dergelijke zaken mijn ondersteuning wenselijk is, kan ik dat wel doen, maar zullen we hier aparte prijsafspraken over moeten maken.

Ik vond het erg leuk om de afgelopen jaren als gebiedscoördinator verbrede landbouw actief te zijn en heb genoten van het contact wat ik met jullie heb gehad. Dank hiervoor.

Succes met al jullie activiteiten en wellicht tot ziens!

Hartelijke groet,

Maïke van der Maat

Amstellandfilm nadert voltooiing

De Amstellandfilmers Musch en Tinbergen zitten als brave monniken dagelijks van 9 tot 5 in hun montagehok.

Op onderstaande foto monteren zij een scene bij Wes Korrel met zijn Belgische paard Cato tijdens de poldersafari.

Het grote gevecht om uit al het mooie materiaal een echte film die hout snijdt te destilleren, is nu volop bezig. Dat gaat nog wel enige maanden door. Af en toe rukken de heren zelfs nog uit om een scene te draaien. Voorlopig gaan we er vanuit dat de film in juni in première gaat. Opdrachtgever van de film, de Stichting Beschermers Amstelland, zal dit organiseren.

Subsidiemogelijkheden voor structuurverbetering

Ondanks de vele bezuinigingen, is de subsidie-regeling 'Bereikbaarheid en Bewerkbaarheid' in 2011 toch weer opengesteld.

Er is subsidie beschikbaar voor:

- aanleg of herstel van dammen of bruggen;
- aanleg van kavelpaden;
- aanschaf van drijvende pontons voor vaarland;
- aanschaf en plaatsing van houten toegangshekken;
- aanpassen van de greppelstructuur;
- herinzaaien van grasland in combinatie met egalisatie of rondleggen van percelen;
- aanleg van natuurlijke oeververdediging ter voorkoming van afslag van perceelsranden.

De subsidie is 40% van de totale kosten tot maximaal 10.000 euro per bedrijf.

Om voor de subsidie in aanmerking te komen moet u een agrarisch bedrijf hebben dat actief is in de productie van primaire landbouwproducten. U mag niet met de activiteiten zijn begonnen voordat de subsidieaanvraag is ingediend en u mag voor dezelfde kosten niet al eerder subsidie hebben ontvangen.

U kunt de aanvraagformulieren voor deze regeling (*ILG Bereikbaarheid en Bewerkbaarheid*) vinden op de website van de provincie Noord-Holland www.noord-holland.nl bij het Digitaal Loket, onderdeel Actuele Subsidies → Natuur en Milieu → ILG Bereikbaarheid & Bewerkbaarheid-Laag-Holland & Groene Hart.

Voor eventuele vragen kunt u ook contact opnemen met:

Maike van der Maat, tel: 06-23285225, email: Maike@vandermaatagroconsultancy.nl

Er is beperkt budget beschikbaar en de provincie behandelt aanvragen in volgorde van ontvangst.

Wacht dus niet te lang met indienen!

Groene Hart kloppend Hart

Groene Hart Kloppend Hart (GHKH) is voortgekomen uit een samenwerkingsverband tussen de VVV's, vijftien agrarische natuurverenigingen, ANWB, LTO en Recron.

Zij dragen zorg voor nationale en internationale marketing van het plattelandstoerisme in het Groene Hart.

Hoe doen ze dit?

Ze brengen folders uit waarin de deelnemers van GHKH kunnen vermelden waarom hun boerderij zo aantrekkelijk is. Als bedrijf kunt u uw product of dienst verkopen via een groot netwerk.

Ze organiseren ook regelmatig activiteiten. Denk aan de *Maand van het Groene Hart* van 19 maart tot 30 april dit jaar, een stand op de *Fiets- en wandelbeurs* enz.

Geïnteresseerd? Bekijk dan de websites www.groenehartkloppendhart.nl en www.groenehart.nl

Meld u gratis aan en maak gebruik van de gratis reclame voor uw dienst of product. Of kijk voor een 'dagje uit voor jong en oud'. Altijd leuk om eens in iemand anders 'stal' te kijken en ideeën op te doen.

Uilen

De steenuilen in Amstelland hebben het in 2010 weer goed gedaan.

We konden een record aantal van zeventien kuikens ringen. Ongetwijfeld zijn er meer kuikens uit het nest gekomen die we niet hebben gevangen. Helaas blijken de jonge steenuilen nogal eens te verdrinken in bakken met water op het erf! Mensen met steenuilen op het erf kunnen hier in juni eenvoudig maatregelen tegen treffen!

Zowel in de Bovenkerkerpolder als in de Ronde Hoep komen we geregeld kerkuilen tegen. In de Ronde Hoep werd weer met succes gebroed. Ook ransuilen broeden met succes in beide polders – deze uilen broeden vaak in een oud ekster- of kraaiennest.

Erfplannen

De Stichting Beschermers Amstelland heeft voor 2011 geld gekregen om de erven in onze regio op te knappen.

Inmiddels hebben twaalf leden een erfplancursus van drie ochtenden gevolgd. Dit voorjaar worden er voor al deze bedrijven professionele plannen gemaakt. Met dit boekwerk in de hand kunnen dan komend najaar bomen worden geplant etc. om de erven te verfraaien.

De veldmedewerkers van De Amstel:

- Floor van der Vliet (020 41 24 302)
- Mark Kuiper (020 47 29 777 / 06 29 52 30 20)
- Ton Rewijk (0297 32 71 39 / 06 51 37 78 48)

Ontvangt u de nieuwsbrief nog per post? Dan hebben wij van u nog geen e-mailadres.

Wij vinden het prettig als wij u ook per e-mail kunnen bereiken. Dat is snel en bespaart kosten en papier.

Wilt u daaraan meewerken? Stuur dan een mailtje naar mark@anvdeamstel.nl, dan kunnen wij uw e-mailadres ook opnemen in ons bestand.

Meer info over ANV De Amstel vindt u op onze website www.anvdeamstel.nl

COLOFON

Eindredactie van de nieuwsbrief en secretariaatvoering van de Agrarische Natuurvereniging De Amstel:
Edith Kuiper, Oostermeerkade 6, 1184 TV Amstelveen
Tel. 020 496 16 20 / 47 20 777.

e-mail: edith@natuurbeleven.nl / mark@anvdeamstel.nl
website: www.anvdeamstel.nl

fotografie: Mark Kuiper

Aan deze nieuwsbrief werkten ook mee:
Aletta de Boer, Wes Korrel, Mark Kuiper, Kees Lambalk
Maïke van der Maat, Aad van Paassen, Ton Rewijk

